

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/30/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123278765
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6123278765.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu Správcovské bratislavské družstvo, Bratislava, Drobného 27, IČO: 35 803 843, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Barbara Holíková, s.r.o., Bratislava - mestská časť Karlova Ves, Staré Grunty 162, proti žalovanému Stavebné bytové družstvo Bratislava IV, Bratislava - Dúbravka, Polianky 9, IČO: 00 169 731, zastúpenej advokátkou Jozefínou Podhradskou, Bratislava, Mudrochova 13, IČO: 36 071 838, o zaplatenie 3 155,15 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 81Cb/16/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica pre upomínacie konanie zostáva z a c h o v a n á .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo 6. júla 2023 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 a § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že predmetom konania je občianskoprávny nárok právnickej osoby voči právnickej osobe majúci základ v ust. 10 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov Z. z. (ďalej aj „zákon č. 182/1993 Z. z.“).

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas

prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 155,15 eura s príslušenstvom titulom neuhradenia mesačných splátok zálohových platieb za plnenia spojené s užívaním bytu a služieb s tým spojených a zmluvnej pokuty. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 19. apríla 2023 platobný rozkaz sp. zn. 26Up/538/2023, ktorý bol žalovanému doručený dňa 4. mája 2023. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor. Dňa 9. júna 2023 bola žalobcovi doručená výzva upomínacieho súdu zo dňa 25.5.2023, na vyjadrenie k odporu žalovaného a navrhnutie pokračovania v konaní. Na uvedenú výzvu žalobca nereagoval, ale dňa 14.6.2023 doručil súdu návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu podľa § 80 ods. 2 CSP s tým, že navrhol, aby namiesto neho vstúpila na miesto žalobcu spoločnosť HomePro Správcovská s.r.o., IČO: 44 934 556, so sídlom Račianska 153, 831 54 Bratislava, pretože dňa 31.5.2023 došlo k ukončeniu správy bytového domu na ulici K. C. XX v E. žalobcom a novým správcom sa stala navrhovaná spoločnosť. Následne sa k odporu žalovaného vyjadrila spoločnosť Home Pro Správcovská s.r.o., ktorá súhlasila so vstupom do konania na strane žalobcu a navrhla pokračovanie v konaní, a to na súde príslušnom na prejednanie veci v zmysle ustanovení CSP. Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec na rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na konanie vo veci. Tento súd s postúpením nesúhlasil, poukazujúc na ust. § 12 ods. 2 CSP a § 22 písm. a) CSP, pretože podľa neho ide vo veci o občianskoprávny spor, a tak vecne a miestne príslušným má byť Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 14 ods. 1 zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 2 zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa konanie zastavuje. O náhrade trov konania rozhodne súd na návrh.

7. Podľa § 14 ods. 3 zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa § 15 ods. 3 zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní počas (upomínacieho) konania na podania žalobcu v konaní sa prihliada len vtedy, ak sú uskutočnené elektronickými prostriedkami a sú autorizované podľa osobitného predpisu.

9. Podľa § 15 ods. 4 písm. f/ zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní počas (upomínacieho) konania sa neprihliada na návrh na zmenu účastníkov konania.

10. Podľa § 15 ods. 5 zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej v texte „zákon o upomínacom konaní“) o prípadných návrhoch podľa odseku 4 rozhodne súd, ktorému bola vec postúpená, alebo súd, ktorý pokračuje v konaní.

11. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

12. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod

Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

14. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

15. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

16. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.

17. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

18. Mestský súd Bratislava III v dôvodoch svojho nesúhlasu s postúpením sporu uviedol, že nie je kauzálnu príslušným súdom, nakoľko medzi žalobcom a žalovaným neexistuje žiadny právny vzťah, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako obchodný záväzkový vzťah v súlade s ustanovením § 261 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), a teda, že predmetná žaloba nespadá pod žiadnu z uvedených vecí, ktoré sa majú zapisovať do súdneho registra „Cb“ v zmysle Výhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. Poukázal, že sa jedná o občianskoprávny nárok právnickej osoby voči právnej osobe majúci základ v ustanovení § 10 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., ktorý má uhradiť žalovaný ako vlastník bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí v bytovom dome súpisné číslo XXXX, na ul. K. C. XX v E., evidovanom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor na LV č. XXXX, vedenom pre k. ú. Z. Y. G., okres Bratislava Q., obec Bratislava - Z. Y. G., ktorého správu v zmysle Zmluvy o výkone správy č. 75/2001 zo dňa 16.08.2001 v znení jej dodatkov vykonáva žalobca. Dospel k záveru, že na posúdenie uplatneného nároku sa majú aplikovať výlučne predpisy občianskeho práva (zákon č. 182/1993 Z. z. a Občiansky zákonník) a poukázal, že na prejednanie občianskoprávných sporov je príslušný Mestský súd Bratislava IV pre obvod Krajského súdu v Bratislave. Uviedol tiež, že Okresný súd Banská Bystrica v danom prípade neskúmal kauzálnu príslušnosť, pričom v zmysle § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

19. Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III a obsahom spisu dospel k záveru, že nesúhlas s postúpením veci na Mestský súd Bratislava III je dôvodný, i keď v konečnom dôsledku z čiastočne iných rozhodujúcich dôvodov.

20. S argumentáciou Mestského súdu Bratislava III týkajúcej sa záveru, že v danom prípade nejde o obchodnoprávny spor, najvyšší súd v tomto prípade súhlasí a považuje ju za správnu. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania je spor občianskoprávneho charakteru, Mestský súd Bratislava III nie je na prejednanie veci kauzálnu príslušný, pretože ten je príslušný kauzálnu len na prejednanie obchodnoprávných sporov. Výplýva to z § 22 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023, pričom v danom prípade sa konanie na upomínacom súde začalo už po nadobudnutí účinnosti novoupravenej kauzálnej príslušnosti v obchodnoprávných sporoch (teda tu niet dilemy týkajúcej sa aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy). V prípade, že by nenastala situácia uvedená v nasledujúcich odsekoch tohto odôvodnenia, spor mal byť z upomínacieho súdu správne postúpený na Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2 CSP, § 15 ods. 1 CSP).

21. Najvyšší súd však zistil inú závažnú procesnú prekážku, ktorá bránila upomínaciemu súdu postúpiť predmetný spor na iný, hoci aj príslušný súd. Tou prekážkou je absencia návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. Ako už bolo uvedené v bode 4. tohto odôvodnenia Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 19. apríla 2023 platobný rozkaz sp. zn.

26Up/538/2023, ktorý bol žalovanému doručený dňa 4. mája 2023. Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný odpor. Dňa 14.6.2023 doručil žalobca upomínaciu súdu návrh na zmenu podľa § 80 ods. 2 CSP (č.l. 55) a navrhol, aby na jeho miesto žalobcu vstúpila spoločnosť HomePro Správcovská s.r.o., IČO: 44 934 556, so sídlom Račianska 153, 831 54 Bratislava, pretože dňa 31.5.2023 došlo k ukončeniu správy bytového domu na ulici K. C. XX. v E. žalobcom a novým správcom sa stala navrhovaná spoločnosť. K odporu žalovaného sa však žalobca v stanovenej lehote nevyjadril a ani nedal návrh na pokračovanie v konaní, hoci mu bol odpor spolu s výzvou na predloženie návrhu na pokračovanie v konaní na vyjadrenie doručený dňa 9.6.2023 (č.l. 54). K odporu sa vyjadrila len spoločnosť Home Pro Správcovská s.r.o., ktorá zároveň súhlasila so vstupom do konania na strane žalobcu a navrhla pokračovať v konaní (č.l. 57, 62,63).

22. Ak nebol dodržaný postup predpokladaný zákonom o upomínacom konaní uvedený v § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, a teda v tomto prípade, že pred postúpením veci z upomínacieho súdu nepodal žalobca v lehote stanovenej vo výzve súdu podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní návrh na pokračovanie v konaní, nie je možné vec z upomínacieho súdu postúpiť. Výzva podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní bola žalobcovi riadne doručená (č.l. 54), avšak žalobca na ňu v stanovenej lehote nereagoval ani vyjadrením k odporu žalovaného a ani návrhom na pokračovanie v konaní. Žalobca podal len návrh na zmenu žalobcu podľa § 80 ods. 1 CSP. Podľa § 80 ods. 2 CSP súd vyhovie návrhu podľa § 80 odsek 1 CSP, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. V upomínacom konaní sa však podľa § 15 ods. 4 písm. f/ zákona o upomínacom konaní počas (upomínacieho) konania neprihliada na návrh na zmenu účastníkov konania. Podľa § 15 ods. 5 zákona o upomínacom konaní o prípadných návrhoch podľa § 15 ods. 4 (kde v písm. f/ je návrh na zmenu účastníka konania) rozhoduje až súd, ktorému bola vec postúpená (ak nebol odmietnutý odpor a bol podaný návrh na pokračovanie v konaní), alebo súd, ktorý pokračuje v konaní (ak sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť a žalobca podal návrh na pokračovanie v konaní).

23. Vyjadrenie k odporu a návrh na pokračovanie v tomto konaní podala spoločnosť HomePro Správcovská s.r.o., IČO: 44 934 556, zastúpená advokátkou JUDr. Sečanskou Martinou. Táto spoločnosť však nie je žalobcom, pretože upomínací súd nemohol podľa § 15 ods. 4 písm. f/ zákona o upomínacom konaní prihliadnuť na návrh žalobcu doručený súdu dňa 14.6.2023, ktorým navrhol vstup tejto spoločnosti na jeho miesto a o ňom rozhodnúť.

24. Podľa § 15 ods. 3 zákona o UK žalobca má povinnosť v upomínacom konaní komunikovať so súdom výlučne elektronickými prostriedkami. Sankciou za nedodržanie tejto formy komunikácie je neprihliadnutie na úkony vykonané inou formou. Ustanovenie § 15 odseku 3 zákona o UK tak vylučuje pri žalobcovi použitie ustanovenia § 125 CSP o forme podania. Keďže forma podania žalobcu v upomínacom konaní môže byť výlučne elektronická a autorizovaná a touto formou (ani žiadnou inou) žalobca návrh na pokračovanie v konaní nepodal, nie je možné v tomto prípade neformalistickým prístupom súdu na podanie žalobcu na č.l. 55, ktorého obsahom bol výlučne návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu prihliadať tak, že by sa z neho dal vyložiť v podstate záujem na pokračovaní v konaní (v tom zmysle, že inak by takýto návrh na zmenu strany sporu žalobca vôbec nepodal). Návrh žalobcu na pokračovaní v upomínacom konaní musí byť podaný výslovne a predpísanými elektronickými prostriedkami s autorizáciou podľa osobitného predpisu. Navyše ešte treba zdôrazniť, že tak žalobca, ako aj navrhovaná spoločnosť, boli v konaní riadne zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom -advokátom.

25. Z uvedeného vyplýva, že do rozhodnutia o zmene účastníka konania na strane žalobcu zostáva (pôvodný) žalobca naďalej v konaní ako žalujúca strana, pričom procesné úkony vykonané navrhovaným novým účastníkom konania sú úkonmi vykonanými inou osobou ako procesnou stranou. Z uvedeného dôvodu mal v tomto prípade vyjadrenie k odporu, ako aj návrh na pokračovanie v konaní podať (pôvodný) žalobca, čím by dosiahol dôsledky aké sú upravené v § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, t.j. pokračovanie v konaní na príslušnom súde po postúpení veci z upomínacieho súdu.

26. Vzhľadom k tomu, že došlo k márnemu uplynutiu súdom stanovenej lehoty na podanie vyjadrenia k odporu a návrhu na pokračovanie v konaní, upomínací súd nemohol bez návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní vec postúpiť podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní na príslušný súd, ale mal postupovať v súlade s dôsledkami zastavenia konania vyplývajúceho z § 14 ods. 2 zákona o upomínacom konaní.

27. Najvyšší súd preto uzatvára, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci z upomínacieho súdu je dôvodný, a že vzhľadom na závažnú procesnú prekážku nebolo možné upomínacím súdom postupovať podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní a vec postúpiť na iný súd.

28. Na základe uvedených skutočností najvyšší súd uzatvára, že kauzálna príslušnosť upomínacieho súdu - Okresného súdu Banská Bystrica v tejto veci zostala zachovaná.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.